

6

Vocabulary Bank – Food

Food Products

Meat

beef = wołowina
 chicken = kurczak
 ham = szynka
 lamb = jagnięcina
 turkey = indyk

Vegetables

cabbage = kapusta
 lettuce = sałata
 mushrooms = grzyby
 peas = groch
 potatoes = ziemniaki

Fruit

apples = jabłka
 bananas = banany
 pears = gruszki
 strawberries = truskawki

Desserts

cake = ciasto, ciastko
 ice cream = lody

Seafood

cod = dorsz
 lobster = homar
 octopus = ośmiornica
 sardines = sardynki
 prawns = krewetki

Drinks

beer = piwo
 orange juice = sok pomarańczowy
 tea = herbata
 water = woda

Dairy Products

butter = masło
 cheese = ser
 yoghurt = jogurt

Other

beans = fasola
 flour = mąka
 nuts = orzechy
 rice = ryż

Quantifiers

bag of sugar = torba cukru
 bottle of ketchup = butelka keczupu
 box of cereal = pudełko płatków zbożowych
 can of Coke = puszka coli
 carton of orange juice = karton soku pomarańczowego
 jar of coffee = słoik kawy

loaf of bread = bochenek chleba
 packet of spaghetti = paczka spaghetti
 slice of pizza = kawałek pizzy

Meals & Preparations**Utensils**

grater = tarka
 knife = nóż
 peeler = nożyk do obierania warzyw i owoców
 rolling pin = wałek (do ciasta)
 sieve = sitko
 tin opener = otwieracz do konserw
 whisk = trzepaczka (do jaj)
 wooden spoon = drewniana łyżka

Verb phrases

whip cream = ubijać śmietanę
 chop onions = siekać cebule
 grate cheese = ucierać ser
 open a tin = otwierać puszkę
 peel carrots = obierać marchewki
 roll pastry = wałkować ciasto
 sift flour = przesiewać mąkę
 stir soup = mieszać zupę

Collocations

fast food = fast food, jedzenie z baru szybkiej obsługi
 fizzy drink = napój gazowany
 fried eggs = jajka smażone
 frozen food = mrożonka
 green salad = sałata z ogórkiem i zieloną papryką
 grilled chicken = kurczak z grilla
 junk food = niezdrowe, tanie jedzenie
 apple pie = szarlotka, jabłecznik
 mineral water = woda mineralna
 mixed salad = surówka mieszana
 orange juice = sok pomarańczowy
 roast chicken = kurczak pieczony
 scrambled eggs = jajecznica
 shepherd's pie = potrawa z mielonego mięsa i ziemniaków
 soft drink = napój bezalkoholowy
 sparkling water = woda gazowana

still water = woda niegazowana
 fruit juice = sok owocowy
 tomato soup = zupa pomidorowa
 vegetable soup = zupa jarzynowa

Recipes**Verbs**

bake = piec
 beat = ubijać
 boil = gotować
 chop = siekać
 cook = gotować
 drain = odcedzić
 fry = smażyć
 grate = trzeć
 grill = upiec na grillu
 mash = ubić
 mix = mieszać
 offer = proponować, oferować
 peel = obierać
 serve = podawać
 slice = kroić (na kromki lub plasterki)
 steam = gotować na parze
 toast = opiekać
 wash = myć

Describing Food**Adjectives**

bland = mdły, nijaki
 disgusting = obrzydliwy
 fatty = tłusty
 fresh = świeży
 hot = gorący, pikantny
 nutritious = pożywny
 salty = słony
 spicy = pikantny
 stale = czerstwy
 tempting = kuszący

Places to Eat

cafe = kawiarnia
 drive-through = bar dla zmotoryzowanych
 fast food restaurant = bar szybkiej obsługi
 formal restaurant = wykwinna restauracja
 pizzeria = pizzeria
 steakhouse = restauracja specjalizująca się w stekach

Ordering at a Restaurant**General**

bill = rachunek
 course = danie
 customer = klient
 dessert = deser
 dish = danie

food = jedzenie, żywność
 menu = menu
 plate = talerz
 special = specjalny
 speciality = specjalność
 starter = przystawka, zakąska
 sweet = słodki, cukierek
 waiter = kelner

Verb phrases

book a table = zarezerwować stolik
 give a tip = dać napiwek
 go on a diet = przejść na dietę
 order a dish = zamówić danie
 pass the salt = podać sól
 pay the bill = zapłacić rachunek
 put on weight = przytyć
 lay the table = zastawić stół
 take milk in coffee = dodać mleka do kawy

Useful phrases

Are you ready to order? = Czy będzie Pan/Pani zamawiał/-a?
 Can I have another helping, please? = Czy mogę prosić o dokładkę?
 Could you pass the salt, please? = Czy może Pan/Pani podać sól?
 Could you tell me what the dish of the day is, please? = Czy może mi Pan/Pani powiedzieć, jakie jest danie dnia?
 Did you enjoy your meal? = Czy smakowało Panu/Pani?
 Do you take milk in your coffee? = Czy dodaje Pan/Pani mleko do kawy?
 How much is the bill? = Ile płacę?
 What would you like for dessert? = Co życzy Pan/Pani sobie na deser?
 What's your favourite dish? = Jakie jest Twoje ulubione danie?
 Would you like anything for dessert? = Czy chciałby Pan / chciałyby Pani coś na deser?

7

Vocabulary Bank – Shopping & Services

Shops & Services

Shops

beauty salon = salon
kosmetyczny / salon
piękności
bookshop = księgarnia
butcher's = sklep mięsny
chemist's = apteka
clothes shop = sklep
odzieżowy
confectioner's = cukiernia
electrical shop = sklep
elektryczny
fishmonger's = sklep rybny
florist's = kwiaciarnia
furniture shop = sklep
meblowy
greengrocer's = sklep
owocowo-warzywny
jeweller's = jubiler
newsagent's = kiosk
z gazetami
shopping centre = centrum
handlowe
sports shop = sklep sportowy
stationer's = sklep papierniczy
toy shop = sklep z zabawkami
travel agent's = biuro podróży

Services

cash machine = bankomat
car wash = myjnia
samochodowa
dry cleaner's = pralnia
chemiczna
hairdresser's = zakład
fryzjerski
petrol station = stacja
benzynowa
photographer's = zakład
fotograficzny
post office = poczta

Products

aubergine = bakłażan
ball = piłka
bat = kij baseballowy
beef = wołowina
book = książka
box of chocolates = pudełko
czekoladek
chocolate bar = tabliczka
czekolady

carnation = goździk
carrot = marchewka
chair = krzesło
cough syrup = syrop na kaszel
envelope = koperta
equipment = sprzęt
flatscreen TV = telewizor
płaskoekranowy
flight = lot
laptop = laptop
lobster = homar
lollipop = lizak
magazine = magazyn,
czasopismo
minced meat = mięso mielone
necklace = naszyjnik
newspaper = gazeta
notebook = notes
pen = pióro, długopis
pencil = ołówek
ring = pierścionek
rose = róża
salmon = łosoś
sofa = sofa
special deal = oferta specjalna
sweets = słodycze
swimming costume = kostium
kąpielowy
tablets = tabletki, pigułki
teddy bear = pluszowy mis
trainers = adidas
tulip = tulipan

In a shop

cashier = kasjer
checkout = kasa
designer label = metka domu
mody
discount card = karta
rabatowa
fitting room = przymierzalnia
latest fashion = najnowsza
moda
organic goods = produkty
naturalne, ekologiczne
sales/shop assistant =
ekspedient, sprzedawca
second-hand = używane
selection (of sth) = wybór
(czegoś)
special offer = oferta specjalna
trolley = wózek (w sklepie)

Buying & Selling

balance = bilans
borrow = pożyczyć (od kogoś)
cash = gotówka
change = wymienić, rozmiąć
cheque = czek
cheque card = karta czekowa
clearance = rozliczanie
(czeków przez bank)
coin = moneta
cost = koszt, cena
credit = kredyt
credit card = karta kredytowa
currency = waluta
decreased = obniżony
difference = różnica
discount = rabat, zniżka
finance = finanse
half-price = (za) połowę ceny
lend = pożyczać (komuś)
money = pieniądze
note = banknot
offer = oferta, oferować
old-fashioned = staromodny
phone card = karta
telefoniczna
price = cena
reduction = obniżka
refund = zwrot pieniędzy
repair = naprawić
return = zwrócić
sale = wyprzedaż
shares = udziały
unpack = rozpakować
value = wartość

Advertising

General

billboard = billboard
brand names = nazwy
firmowe
brochure = broszura (np.
reklamowa)
classified ads = ogłoszenia
drobne
poster = plakat
slogan = hasło (np.
reklamowe)
TV commercials = reklamy
telewizyjne

Verb phrases

buy online = kupować

przez Internet
buy one get one free =
kupujesz jedną sztukę,
drugą dostajesz za darmo
compare prices =
porównywać ceny
get pocket money = dostawać
kieszonkowe
go to a shopping centre = iść
do centrum handlowego
spend money on sth =
wydawać na coś pieniądze

Useful phrases

Can I see your receipt? =
Czy mogę zobaczyć
Pana/Pani paragon?
Could I speak to the
manager? = Czy mogę
rozmawiać z szefem?
Could you tell me where I
could try this on, please?
= Czy może mi Pan/Pani
powiedzieć gdzie
mógłbym to
przymierzyć?
Do you think this suits me?
= Uważasz, że to mi
pasuje?
How can I help you? =
Czym mogę służyć?
How much does this cost?
= Ile to kosztuje?
I can/can't give you a cash
refund = Mogę / Nie
mogę zwrócić Panu/Pani
gotówki.
I'd like to get my money
back. =
Chciałbym/Chciałabym
otrzymać zwrot
pieniędzy.
I'd like to return (sth). =
Chciałbym/Chciałabym
oddać (coś).
Would you like to exchange
it for another one? =
Czy chciałby Pan /
chciałaby Pani wymienić
ten towar na inny? "

10

Vocabulary Bank – Sports

Types of Sports

aerobics = aerobik
 athletics = lekka atletyka
 baseball = baseball
 basketball = koszykówka
 boxing = boks
 bungee jumping = skoki na bungee
 cricket = krykiet
 cycling = jazda na rowerze, kolarstwo
 diving = nurkowanie, skoki do wody
 fencing = szermierka
 football = piłka nożna
 golf = golf
 gymnastics = gimnastyka
 hockey = hokej
 ice-skating = łyżwiarstwo
 jogging = jogging
 martial arts = sztuki walki
 motor racing = wyścigi motocyklowe
 rollerblading = jazda na rolkach
 rugby = rugby
 sailing = żeglarstwo
 skating = łyżwiarstwo
 skiing = narciarstwo
 skydiving = akrobacje spadochronowe
 snorkelling = nurkowanie z rurką
 surfing = surfing
 swimming = pływanie
 volleyball = siatkówka
 water polo = wodne polo
 weightlifting = podnoszenie ciężarów
 windsurfing = windsurfing

People in Sports

boxer = bokser
 captain = kapitan (drużyny)
 champion = mistrz, czempion
 coach = trener
 commentator = komentator, sprawozdawca
 cyclist = kolarz
 diver = skoczek do wody, nurek
 fan = fan
 footballer / football player = piłkarz

goalkeeper = bramkarz
 gymnast = gimnastyk
 opponent = przeciwnik
 referee = sędzia, arbiter
 skater = łyżwiarz
 spectator = kibic, widz
 swimmer = pływak
 umpire = sędzia, arbiter
 windsurfer = windsurfer

Verbs

do athletics/aerobics/
 fencing/martial arts/etc = uprawiać lekkoatletykę / ćwiczyć aerobik / uprawiać szermierkę / trenować sztuki walki / itp.
 play cricket/football/hockey/
 table tennis/etc = grać w krykieta/piłkę nożną/hokeja/tenis stołowy
 go cycling/ice-skating/jogging/
 sailing/etc = jeździć na rowerze/na łyżwach / biegać

Sports Facilities & Equipment

Venues

athletics track = bieżnia
 basketball court = boisko do koszykówki
 boxing ring = ring bokserski
 football pitch = boisko do piłki nożnej
 golf course = pole golfowe
 rugby pitch = boisko do rugby
 squash court = kort do squasha
 swimming pool = basen pływacki
 tennis court = kort tenisowy
 volleyball court = boisko do siatkówki
 wrestling ring = ring zapaśniczy

Equipment

bat = kij baseballowy
 flippers = płetwy
 goggles = gogle, okulary pływackie
 helmet = kask

hoop = obręcz
 net = siatka
 racquet = rakieta, raketka
 rollerblades = rolki
 skis = narty
 snorkel = rurka, fajka

General

draw = remis
 game = gra
 match = mecz
 medal = medal
 record = rekord
 tournament = turniej
 track event = konkurencja biegowa

Verbs

cross = tu: minąć linię mety
 do one's best = starać się zrobić coś najlepiej jak to możliwe
 fail = nie powieść się, odnieść porażkę
 gain = zdobyć
 go wild = szaleć
 hit = uderzyć
 jump = skoczyć
 lose = stracić
 make sure = sprawdzać, upewniać się
 make friends = nawiązywać przyjaźnie
 miss = chybić, spudłować
 pass = podać
 score = zdobyć, strzelić
 scream = wrzeszczeć, krzyczeć
 send = tu: podać
 shoot = strzelać
 throw = rzucać
 win = wygrać

Useful phrases

What's your favourite sport? = Jaki jest Twój ulubiony sport?
 Which football/basketball team do you support? = Jakiej drużynie piłkarskiej/koszykówki kibicujesz?
 What do you need to play tennis/cricket/etc? = Jaki sprzęt jest potrzebny, aby grać w tenisa/krykieta/itp.?
 Is there a basketball court/swimming pool/etc. where you live? = Czy jest boisko do koszykówki / basen pływacki / itp. w Twojej okolicy?
 Would you like to play football/basketball/etc? = Czy chciałbyś/ chciałybyś grać w piłkę nożną/ koszykówkę/itp.?
 Do you want to go jogging/ice skating/etc? = Chcesz pobiegać/ pojeździć na łyżwach/itp.?
 Do you fancy taking up athletics/a martial art/ etc? = Masz ochotę zacząć uprawiać lekkoatletykę / sztuki walki / itp.?
 Who do you think will win the football/rugby/etc match? = Jak myślisz, kto wygra mecz piłkarski/rugby/itp.?

11

Vocabulary Bank – Health

Parts of the Body

ankle = kostka
 arm = ramię
 beard = broda
 bone = kość
 brain = mózg
 chin = podbródek
 ear = ucho
 eye = oko
 foot = stopa
 forehead = czoło
 hair = włosy
 hand = ręka
 head = głowa
 heart = serce
 kidney = nerka
 knee = kolano
 leg = noga
 liver = wątroba
 lungs = płuca
 moustache = wąsy
 mouth = usta
 muscle = mięsień
 nose = nos
 shoulder = bark, ramię
 spine = kręgosłup
 stomach = żołądek

Illnesses/Ailments – Symptoms

General

backache = ból pleców, krzyża
 breathing problems =
 problemy z oddychaniem
 chest pains = bóle w klatce
 piersiowej
 cough = kaszel
 earache = ból ucha
 food poisoning = zatrucie
 pokarmowe
 hay fever = katar sienny
 headache = ból głowy
 heart attack = atak serca
 high temperature = wysoka
 temperatura
 lung cancer = rak płuc
 problem = problem
 rash = wysypka
 I have a runny nose = Cieknie
 mi z nosa.
 sign = sygnał, oznaka
 sore throat = bolące gardło
 stomach ache = ból
 brzucha/żołądka
 symptom = objaw, symptom

toothache = ból zęba
 trouble = problem, kłopot

Verb phrases

apply (cream twice a day) =
 stosować (krem dwa razy
 dziennie)
 breathe in and out = wciągać
 powietrze i wypuszczać /
 robić wdech i wydech
 catch a cold = złapać
 przeziębienie
 dress a wound = opatrzyć
 ranę
 feel/be oneself = czuć się/być
 sobą
 get addicted = uzależnić się
 get sunburnt = dostać
 oparzenia słonecznego
 give (sb) stitches = zakładać
 (komuś) szwy
 go/come for a check-up =
 iść/przyjść do kontroli
 (lekarskiej)
 have a high temperature =
 mieć wysoką temperaturę
 hold one's breath =
 wstrzymać oddech
 listen to sb's heartbeat =
 osłuchiwać pracę serca /
 słuchać bicia serca
 prescribe pills = przepisać
 tabletki
 take (pills twice a day) = brać
 (tabletki dwa razy
 dziennie)
 take sb's temperature =
 mierzyć komuś
 temperaturę

Injuries

Verbs

ache = boleć
 bend = wygiąć
 break (a leg) = złamać (nogę)
 bruise (an eye) = podbić (oko)
 chop = rąbać, siekać, kroić
 crash = wpaść na, zderzyć się z
 cut (a leg) = skaleczyć się
 (w nogę)
 draw (a breath) = nabrać
 powietrza w płuca
 feel = czuć, odczuwać

hear = słuchać
 hurt = skaleczyć
 listen (to your lungs/
 breathing) = osłuchiwać
 płuca
 pull (a muscle) = naciągnąć
 sobie (mięsień)
 push = popchnąć
 sprain (a wrist) = skręcić
 (nadgarstek)
 twist (an ankle) = skręcić
 (nogę w kostce)
 wound = rana

Healthy Lifestyle

let = pozwalać, umożliwiać
 permit = pozwolić
 enjoy your life = cieszyć się
 życiem
 respect = szanować
 break = złamać
 cut down on sth = ograniczyć
 (np. spożycie słodczy)
 join (a sports club) = zapisać
 się do (klubu sportowego)
 follow (a team) = interesować
 się (jakąś drużyną)
 feel energised = poczuć
 przyływ energii
 act = działać
 improve one's memory =
 porawić swoją pamięć
 correct = skorygować
 keep you alert = tu: zapewnić
 sprawność umysłową,
 świeżość umysłu
 hold = tu: wstrzymywać

Useful phrases

What's the matter? =
 Co się dzieje?
 Where does it hurt? =
 Gdzie boli?
 When is your appointment?
 = Na kiedy się
 umówiłeś/-aś?
 How long have you had
 these symptoms? =
 Jak długo ma Pan/Pani
 te objawy?
 How did the accident
 happen? = Jak doszło do
 tego wypadku?

Are you feeling better? =
 Czuje się Pan/Pani lepiej?
 Why don't you see a
 doctor? = Powinieneś
 pójść do lekarza. /
 Dlaczego nie idziesz do
 lekarza?
 Maybe you ought to lie
 down and rest. = Może
 powinieneś/powinnaś
 położyć się i odpocząć.
 You should take some
 cough syrup. =
 Powinieneś/powinnaś
 wziąć syrop na kaszel.
 It's best to put some cream
 on. = Najlepiej jest
 posmarować kremem.

13

Vocabulary Bank – Nature

Weather

boiling hot = upał
 chilly = chłodno
 cloudy = pochmurno
 foggy = mglisto
 freezing cold = przenikliwie zimno
 rainy = deszczowo
 snowy = śnieżnie
 sunny = słonecznie
 warm = ciepło
 windy = wietrznie

Animals

Birds

duck = kaczka
 ostrich = struś
 owl = sowa
 parrot = papuga
 penguin = pingwin
 swan = łabędź

Fish

goldfish = karaś złocisty, złota rybka

Insects

ant = mrówka
 beetle = chrząszcz
 butterfly = motyl
 mosquito = komar, moskit

Mammals

bear = niedźwiedź
 cheetah = gepard
 dolphin = delfin
 elephant = słoń
 fox = lis
 goat = koza, kozioł
 kitten = kociątko
 pony = kucyk
 seal = foka
 zebra = zebra

Reptiles

alligator = aligator
 lizard = jaszczurka
 snake = wąż
 turtle = żółw wodny

Rodents

guinea pig = świnka morska

hamster = chomik
 mouse = mysz

Parts of an animal

beak = dziób
 claw = pazur, szpon
 feather = pióro
 fin = płetwa (grzbietowa)
 flipper = płetwa
 fur = futro
 mane = grzywa
 paw = łapa
 tail = ogon
 wing = skrzydło

Plants

bamboo = bambus
 branches = gałęzie
 leaves = liście
 nest = gniazdo
 roots = korzenie
 trunk = pień

Landscapes

forest = las
 island = wyspa
 lake = jezioro
 mountain = góra, szczyt
 river = rzeka
 sea = morze
 valley = dolina
 waterfall = wodospad

Natural Phenomena

avalanche = lawina
 blizzard = zamieć, zadymka, śnieżycy
 cool = chłodno
 drizzle = mżawka
 hailstorm = burza gradowa
 heatwave = fala upałów
 hurricane = huragan
 lightning = błyskawica
 pour = (o deszczu) lać
 thunder = grzmot
 thunderstorm = burza (z piorunami)
 tornado = tornado, trąba powietrzna
 tsunami = tsunami

Environmental Issues

acid rain = kwaśny deszcz
 atomic energy = energia jądrowa
 bottle bank = pojemnik na szkło
 climate change = zmiana klimatu
 conserve = chronić
 difference = różnica
 drinking water = woda pitna
 electricity = elektryczność
 factory waste = odpady przemysłowe
 food = żywność, jedzenie
 global warming = globalne ocieplenie
 greenhouse gas = gaz cieplarniany
 harmful gas = szkodliwy gaz
 heating = ogrzewanie
 household waste = odpady z gospodarstwa domowego
 ink cartridge = wkład drukujący (cartridge do drukarki)
 layer = warstwa
 litter = śmieci, odpady
 natural habitat = środowisko naturalne
 ozone layer = warstwa ozonowa
 poisonous gas = trujący gaz
 polluted water = zanieczyszczona woda
 pouring rain = ulewa
 preserve = zachowywać, zabezpieczać
 recycling centre = centrum recyklingu
 rising sea levels = podnoszenie się poziomu mórz
 solar energy = energia słoneczna
 solar power = prąd elektryczny uzyskany z energii słonecznej
 sun = słońce
 waste paper = makulatura

Verbs

donate = ofiarować, przekazać w darze

recycle = przetwarzać
 replace = zastąpić
 ride = jeździć (np. na rowerze)
 run = tu: prowadzić, zarządzać
 share = dzielić się z kimś, używać wspólnie
 take public transport = korzystać z transportu publicznego
 take place = mieć miejsce, wydarzyć się
 take turns = zmieniać się
 throw away = wyrzucać
 turn off = wyłączyć
 the use of = wykorzystanie, zużycie

Useful phrases

What's your favourite season? = Jaka jest Twoja ulubiona pora roku?
 What's the weather like? = Jaka jest pogoda?
 What is the temperature? = Jaka jest temperatura?
 What's the forecast for tomorrow? = Jaka jest prognoza pogody na jutro?
 Have you ever been caught in a thunderstorm? = Czy złapała Cię kiedyś burza?
 What's your favourite animal? = Jakie jest Twoje ulubione zwierzę?
 Have you got a pet? = Czy masz jakieś zwierzątko domowe?
 Do you help protect the environment? = Czy pomagasz chronić środowisko naturalne?
 Does your family recycle? = Czy w Twojej rodzinie oddaje się zużyte rzeczy do recyklingu?
 How do you save energy at home? = W jaki sposób oszczędzasz energię w domu?